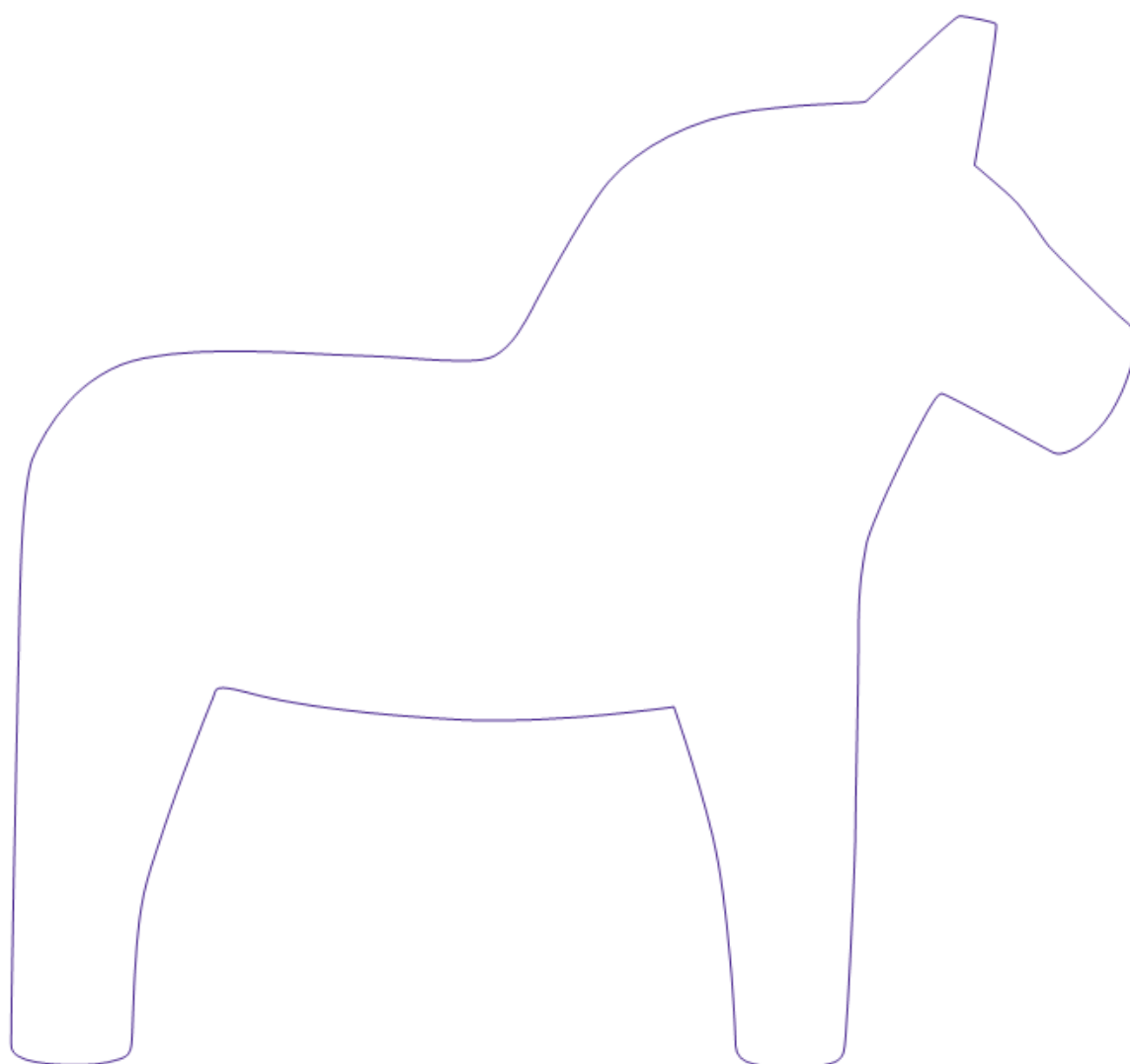

HÖGSKOLAN
DALARNA

Dnr HDa 1.4-2018/586

Kvalitetsrapport 2017

Inledning

Som ett komplement till årsredovisningen sammanställer Högskolan Dalarna (HDA) årligen en Kvalitetsrapport med syfte att följa upp och analysera det systematiska kvalitetsarbetet och dess resultat. Främsta underlaget till rapporten är de verksamhetsberättelser (VB) som skrivs av HDA:s samtliga resultatenheter.

Under 2017 ingick HDA, som ett av fyra lärosäten i Sverige, i en pilotutvärdering av lärosätets kvalitetssäkringsarbete ledd av Universitetskanslersämbetet (UKÄ). I november 2017 stod det klart att HDA, som enda lärosätet, bedömdes ha ett godkänt kvalitetssäkringssystem. Hela processen och bedömargruppens utlåtande har gett HDA värdefulla insikter om de utvecklingsområden avseende det systematiska kvalitetsarbetet som föreligger. Därför kommer dessa lärdomar, som komplement till HDA:s VB:ar, vara ett viktigt underlag vid sammanställning av Kvalitetsrapporten 2017 och av en speciell vikt vid identifiering av prioriterade utvecklingsområden rörande det systematiska kvalitetsarbetet.

Kvalitetsrapporten 2017 kommer först i korthet redogöra för HDA:s systematiska kvalitetsarbete för att sedan fokusera på varje s.k. pelare, se figur 1. Under respektive pelare följer en kort redogörelse för de ingående processernas resultat följt av en kortare analys och redogörelse för de styrkor och utvecklingsområden som identifierats vid granskning och analys. Därefter följer ett avsnitt där studentkåren redogör för sin möjlighet till studentinflytande och studentmedverkan under 2017. Rapporten avslutas med ett avsnitt som i sin helhet presenterar förslag på kortsiktiga ett- åriga och långsiktiga tre- åriga mål för att vidareutveckla HDA:s systematiska kvalitetsarbete samt en uppföljning av 2017 års delmål.

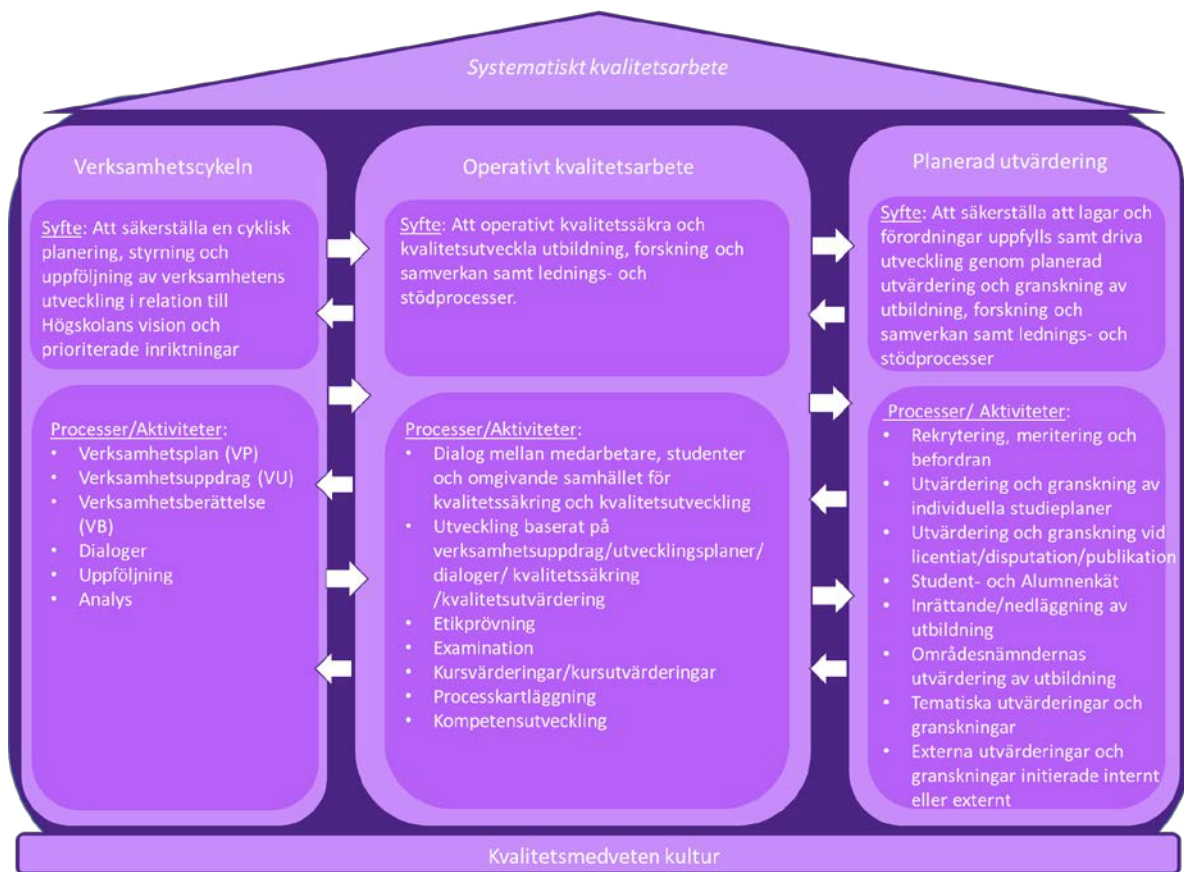
Högskolan Dalarnas systematiska kvalitetsarbete

HDA:s systematiska kvalitetsarbete syftar till att säkerställa och utveckla hela HDA:s verksamhet och ska bidra till förverkligandet av HDA:s vision och prioriterade inriktningar samt uppfylla de krav och förväntningar som ställs av regering, riksdag och övriga intressenter både på regional, nationell och internationell nivå. HDA:s policy för systematiskt kvalitetsarbete anger att ledningens ansvar och engagemang är av avgörande betydelse för utveckling och upprätthållande av en *kvalitetsmedveten kultur*; en kultur som präglas av tydligt ledarskap, öppenhet och transparens, beredskap till omprövning och vilja till förbättringsarbete. Policyn anger också att *kvalitetsansvaret* är en gemensam angelägenhet för HDA:s personal och studenter; var och en har ansvar för att utveckla kvaliteten inom det egna ansvarsområdet. HDA:s samtliga anställda och studenter har därför en viktig uppgift och tilldelats ett stort förtroende för att i det dagliga arbetet tillsammans verka för en verksamhet och akademisk lärmiljö av hög kvalitet och i ständig utveckling.

Visuell modell av Högskolan Dalarnas systematiska kvalitetsarbete

För att visualisera HDA:s systematiska kvalitetsarbete har en modell skapats som tematiskt sorterar processer och aktiviteter i tre pelare vilket åskådliggörs i figur 1. Det systematiska kvalitetsarbetet vilar på basen av en kvalitetsmedveten kultur. Processerna och aktiviteterna kategoriseras i tre pelare: verksamhetscykeln, operativt kvalitetsarbete och planerad utvärdering. Kategoriseringen baseras på processens eller aktivitetens huvudsakliga syfte inom det systematiska kvalitetsarbetet. En ständig växelverkan mellan de tre pelarna genererar kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av hela HDA:s verksamhet.

Figur 1. Visuell modell av HDa:s systematiska kvalitetsarbete

Verksamhetscykeln

Verksamhetscykeln (VC) syftar till att säkerställa en cyklisk planering, styrning och uppföljning av verksamhetens utveckling i relation till HDa:s vision och prioriterade inriktningar. VC är dialogbaserad och genomgår en årlig cykel som innefattar tre olika typer av redovisande dokument som framställs av alla resultatenheter på HDa; verksamhetsplan (VP), verksamhetsuppdrag (VU) och verksamhetsberättelse (VB).

Resultat av Verksamhetscykeln

HDa:s VC genererade följande måluppfyllnad för Högskolan under 2017, se tabell 1.

Tabell 1. Sammanställning över måluppfyllnad för Högskolan Dalarnas resultatenheter

	Antal mål		Helt uppfyllda		Delvis uppfyllda		Ej uppfyllda		Måluppfyllelse % - helt eller delvis		
	Tot	HU	Tot	HU	Tot	HU	Tot	HU	2017	2016	
	2017										
	Tot	HU	Tot	HU	Tot	HU	Tot	HU	2017	2016	
Humaniora och medier	19	15	13	4	5	0	1	0	95	78	
Industri och samhälle	23	4	20	4	2	0	1	0	96	91	
Utbildning, hälsa och samhälle	20	4	17	3	2	1	1	0	95	85	
Högskoleförvaltning gemensamt	10	4	8	4	1	0	1	0	90	87	
Ekonomiavdelningen	13	6	10	5	3	1	0	0	100	92	
Fastighetsavdelningen	17	5	11	3	5	2	0	0	100	86	
Kommunikationsavdelningen	23	8	16	6	5	1	2	1	91	100	
IT-avdelningen	12	5	9	3	2	2	1	1	92	81	
Personalavdelningen	20	7	17	7	2	0	1	0	95	100	
Rektors kansli	14	6	9	2	5	4	0	0	100	100	
Studentservice	15	8	3	2	10	6	3	0	87	94	
UFK	25	6	19	5	5	1	1	0	96	100	
NGL-centrum	9	3	4	1	5	2	0	0	100	92	
Biblioteket	17	5	12	5	5	0	0	0	100	100	
Utbildnings och forskningsnämnden	14	5	11	5	3	0	0	0	100	100	
Forskningsetiska nämnden	6	4	4	3	2	1	0	0	100	86	

VC som inkluderar både linje och nämnder är dialogbaserad och ovanstående måluppfyllnad har vid dialogerna varit en källa till analys både avseende ambitionsnivåer och målens lämplighet/formulering. De mål som inte uppfyllts under året har varit i särskilt fokus och en mindre konsekvensanalys har genomförts. I de fall målen ännu inte är helt uppfyllda men är av fortsatt vikt, har aktiviteter och mål flyttats till 2018 års VP.

För ytterligare information kring huvuduppdrag, prioriterade kvalitetsuppdrag, innehåll och måluppfyllnad hänvisas till respektive verksamhetsberättelse. Utvalda delar redovisas som resultat under respektive rubrik: operativt kvalitetsarbete och planerad utvärdering.

Verksamhetscykeln - analys och identifierade utvecklingsområden

Stora styrkor med VC är att HDA har möjlighet att planera särskilda utvecklingsinsatser i förhållande till HDA:s vision och verksamhetens behov samt att den dialogbaserade modellen ger möjlighet till påverkan och samsyn. I HDA:s självvärdering lyftes trots styrkorna ett utvecklingsområde i att säkerställa cykelns resurseffektivitet och resultat.

Bedömaregruppen i UKÄ:s lärosätessgranskning lyfte i åtta avsnitt utvecklingsområden avseende HDA:s VC - allt från mer dokumentation av dialogerna, risken med tidskrävande dialoger, till behovet att kunna följa den kontinuerliga kvalitetsutvecklingen på kurs och programnivå i dokumenten.

Exempelvis skriver UKÄ:s bedömaregrupp att de fick intrycket av att dialogerna är ”välorganiserade och konstruktiva samt att relevanta grupper är involverade, men att det ibland saknas en systematisk dokumentation av dem. Det finns därför en risk att inte alla medarbetare nås av det som förhandlas i dialogerna och det finns även risk för att värdefull information kan gå förlorad över tid (t ex genom personalförändring)”.

Det är således viktigt att HDa ser över processens utfall och effekt i förhållande till de resurser som läggs vid genomförande av VC. Att hitta en balans mellan resurseffektivitet och krav på dokumentation och dialog är ett arbete som planeringsberedningen kommer att titta närmare på vid sin årliga utvärdering.

Operativt kvalitetsarbete

Operativt kvalitetsarbete är den centrala pelaren och utgörs av det ständigt pågående arbete som sker inom samtliga verksamhetsområden på HDa. Syftet är att kontinuerlig kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla utbildning, forskning och samverkan samt lednings- och stödprocesser. I det operativa kvalitetsarbetet har HDa:s samtliga anställda och studenter en viktig uppgift och tilldelas ett stort förtroende för att i det dagliga arbetet tillsammans verka för en lärandemiljö och verksamhet av hög kvalitet i ständig utveckling. Här är interaktionen mellan medarbetare, studenter och omgivande samhälle central.

Resultat av det Operativa kvalitetsarbetet

Etikprövning

Under 2017 har 24 ansökningar avseende studenters uppsatsprojekt samt två ansökningar om forskningsprojekt etikprövats.

Kursvärderingar och kursutvärderingar

Under 2017 har det elektroniska systemet för automatiskt utskick av kursvärderingar till studenterna i samband med avslutad kurs fortsatt att användas och utvecklats. Svarsfrekvensen på kursvärderingarna är i snitt 35 %. Av de kursvärderingar som systemet skickat ut har ca 22 % av dessa resulterat i en publicerad kursutvärderingsrapport i systemet.

Processkartläggning

Det processbaserade utvecklingsarbetet vid HDa pågår kontinuerligt, oftast i anslutning till något annat utvecklingsarbete eller på direkt förfrågan från någon del av verksamheten. Under året har flera processer kartlagts, dels *Säkerställa finansiering*, som ett led i arbetet med ett högskolegemensamt stöd för extern forskningsfinansiering, dels ett flertal delprocesser inom stödprocessen *Hantera anställning och lön* tillsammans med och på förfrågan av personalavdelningen. Dessutom har olika processer relaterade till hanteringen av betalande studenter och avtalsstudenter kartlagts. Processkartorna ligger också till grund för det under året påbörjade IT-arkitekturprojektet.

Kompetensutveckling

Varje år ska alla medarbetare på HDa erbjudas ett medarbetarsamtal med sin närmsta chef. Samtalet ska resultera i en kompetensutvecklingsplan för den anställde. Uppföljning av medarbetarsamtalen 2017 visar att av inrapporterat underlag på 601 personer framgår att 487 har tackat ja till medarbetarsamtal med sin chef (81 %) (90 % 2016).

Inom HDa bedrivs två behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildningar om 7,5 hp vardera och totalt har 60 medarbetare examinerats under 2017 (39 BHU I, 21 BHU II.). Vid

utgången av 2017 var den totala andelen lärare med högskolepedagogisk utbildning 50,4%, vilket är en ökning mot föregående års 48%. HDa har också utvecklat en högskolepedagogisk kurs i hållbar utveckling som omfattar 3hp. Under 2017 fullföljde 4 anställda kursen och totalt har 13 anställda genomgått kursen sedan starten 2016. Övriga NGL-kurser: Connect, 97 deltagare, och Learn, 205 deltagare.

Inom ramen för chefs- och ledarutvecklingsprogrammet har två hela kompetensutvecklingsdagar och tre stycken en timmes föredrag genomförts för HDa:s alla chefer. Heldagarna fokuserade på *Etik i all högre utbildning* och *Coachande samtal och lösningsfokuserat arbetssätt*. De kortare föredragen har fokuserat på *Redovisning av medarbetarundersökningen med genomgång av cykel för SAM*, *Kompetensbaserad rekrytering* och *Tidiga tecken på psykisk ohälsa*. En utvärdering har skett av samtliga tillfällen och generellt kan sägas att programmet är mycket uppskattat av HDa:s chefer.

Under året har också ett introduktionsprogram för nya chefer innehållande tre moduler implementerats:

- *Modul 1, Arbetsmiljöutbildning*. Totalt har nio chefer genomgått modulen. Dessutom deltog fyra arbetsmiljöombud, en personalhandläggare och säkerhetsansvarig i utbildningen.
- *Modul 2, Ny som chef – praktiska verktyg för din chefsvardag*. Åtta chefer och en personalhandläggare har under året genomgått modulen.
- *Modul 3, Praktiskt chefskap*. Fyra nyanställda chefer och fem mer erfarna chefer deltog.

Samtliga nya chefer har under 2017 genomgått personligt introduktionsprogram gällande personalfrågor, antingen via utbildningen Praktiskt chefskap och/eller individuellt. Samtliga chefer erbjöds under året också ett individuellt chefsstöd.

Operativt kvalitetsarbete - analys och identifierade utvecklingsområden

Under sammanställningen av HDa:s självvärdering lyftes att tiden enskild lärare har för sin kompetensutveckling upplevs av HDa:s medarbetare variera mellan olika akademier, avdelningar och ämnen. En åtgärd som vidtagits är att medel avsätts i rektors strategiska reserv för att möjliggöra för kompetensutveckling på arbetstid utan ekonomisk belastning på respektive avdelning/ämne.

Bedömargruppen inom ramen för UKÄ:s lärosätessgranskning ansåg dock inte ovanstående åtgärd som tillräcklig utan bedömde aspektområdet Miljö, resurser och område och delaspecten personal som att *”Lärosätet tillhandahåller inte en främjande miljö som ger all personal möjlighet att utveckla sin kompetens och förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt”*

Främsta anledningen enligt bedömarrapporten är att det under granskningsprocessen framgick att *”endast fem procent av arbetstiden är avsatt för kompetensutveckling, vilket bedömargruppen anser är lite. I synnerhet då detta måste ses i ljuset av krympande tidsresurser för olika kurser, vilket innebär att en lärare får fler kurser för att fylla sina uppdrag. Det framgår i intervjuerna att detta ökar tidspressen och stressen bland personalen. Under platsbesöket framkom dessutom att de fem procenten för kompetensutveckling kan innebära undervisning, vilket i så fall betyder att kompetensutvecklingen får bedrivas utanför arbetstid”*

Bedömargruppen lyfter också ett exempel kring avsaknad av lärosätessövergripande och systematisk kompetensutveckling. Exemplet är hämtat från distansundervisning som de

menar ”medför behov av vissa kompetenser som personalen har fått inhämta själva i takt med införandet av webbundervisning, vilket tyder på att lärosätet inte tillhandahåller denna typ av relevant fortbildning”

Under 2018 planeras, som följd av ovanstående identifierade utvecklingsområden, en utredning avseende både definitionen av kompetensutveckling samt det faktiska behovet hos HDa:s medarbetare av utökad kompetensutvecklingstid. Vid behov ska efterföljande åtgärder vidtas för att stärka all personals möjlighet att utveckla sin kompetens i enlighet med UKÄ:s bedömningsgrunder. Parallellt pågår också införande av nytt tidsplaneringssystem för lärare vilket av naturliga skäl kan få effekt på utredningen och dess tidsplan.

Kursvärderingar och kursutvärderingar

Under 2017 har det elektroniska systemet för elektronisk hantering av kursvärderingar och kursutvärderingar använts som övergripande arbetssätt på HDa. Systemet implementerades 2016 och har sedan dess fått återkommande kritik främst för att det inte är användarvänligt och att arbetssättet ger kursansvarig lärare en känsla av att det är fokus på uppföljning och kontroll snarare än kursutveckling. Resultatet av antalet publicerade kursutvärderingar styrker bilden av att kursansvarig lärare uppfattar systemet som ett hinder snarare än ett stöd.

Redan under 2016 påbörjades ett arbete med att utveckla det elektroniska systemet men trots både internt och externa utvecklingsinsatser upplever inte kursansvariga någon reell förbättring. Det var också något som framkom vid UKÄ:s granskning och där bedömargruppen menar att ”det är ett viktigt utvecklingsområde att få till en väl fungerande infrastruktur och process kring kursutvärderingar”. Bedömargruppen lyfter fram behovet av ett systematiskt arbetssätt med kursvärderingar och kursutvärderingar som ett viktigt led i studentinflytandet men också inom ramen för aspektområdet uppföljning, åtgärder och återkoppling. Det är en bedömning som HDa instämmer i och som också skrevs fram som ett utvecklingsområde i lärosätets egen självvärdering.

Därför påbörjades under hösten 2017 ett arbete med att utreda och utvärdera nuvarande system. Uppdraget till arbetsgruppen inkluderade också att vid behov ge förslag på nytt arbetssätt för kursvärderingar och kursutvärderingar. Processens utfall visar att nuvarande system inte är ändamålsenligt och ett nytt arbetssätt har därför arbetats fram tillsammans med UFN och en referensgrupp bestående av kursansvariga lärare. Förslaget till nytt arbetssätt är nu under remissförfarande och målsättningen är att det nya arbetssättet ska implementeras under sommaruppehållet 2018.

Planerad utvärdering

Processer och aktiviteter inom pelaren Planerad utvärdering syftar till att säkerställa att lagar och förordningar uppfylls samt att driva utveckling genom planerad utvärdering och granskning av utbildning, forskning och samverkan samt lednings- och stödprocesser. Planerad utvärdering innebär att utvärderingsaktiviteter genomförs enligt fastställda planer eller initieras vid behov. En omfattande del av pelaren Planerad utvärdering är områdesnämndernas (ON:s) utvärderingar av HDa:s huvudområden, ämnen och yrkesprogram som sker i enlighet med en fastställd sexårsplan.

Resultat av den Planerade utvärderingen

Rekryteringar/meritering/befordran

Anställningsförslagsutskottet (AFU) ansvarar för att säkerställa att ärendehantering är rättssäker och transparent liksom att den har fokus på akademisk kvalitet ifråga om vetenskaplig och pedagogisk kompetens. Med kontinuerlig översyn av styrdokument och handläggningsordningar görs uppdateringar av rutiner i nära samverkan med personalavdelningen. Förutom löpande ärenden har AFU under 2017 reviderat styrdokumentet *Regler för antagning docent* som fastställts av UFN. Detta i syfte att förtydliga kraven för docentmeritering.

Totalt avslutades 65 ärenden (2016, 44 ärenden) varav 21 utlysta anställningar (1 professur, 18 lektorat, 2 biträdande lektorat), 36 befordringsärenden (9 professorer, 18 lektorer och 9 docentärenden). 8 ärenden gällande den pedagogiska karriärstegen har hanterats vilket har resulterat i ytterligare tre meriterade lärare och två excellenta. Totalt finns nu åtta meriterade och fyra excellent lärare vid HDa.

Ett överklagande noterades under 2017.

Utvärdering och granskning av individuella studieplaner

I maj/juni årligen granskas samtliga HDa doktoranders individuella studieplaner (ISP). De eventuella felaktigheter som noteras återkopplas av studierektor till doktorand och huvudhandledare som åtgärdar och reviderar ISP:n.

Studierektor för forskarutbildning genomför också intervjuer med doktorander och rapporterar till Forskarutbildningsnämnden (FUN) om deras situation. Handledarbyte för en doktorand beslutades och genomfördes under 2017.

Studentenkät och alumnenkät

Studentenkäten som genomförts vartannat år med start 2012 genomfördes senast 2016. Den riktar sig till samtliga aktiva studenter och den inkluderar numera även uppföljning av supportorganisationen. Det mesta av arbetet äger rum i samband med att enkäten genomförs och resultatet rapporteras men utvecklingsarbetet fortgår även mellanliggande år. Under 2017 har enkätresultatet exempelvis använts som en del av HDa:s omvärldsanalys och som ett kompletterande underlag vid ON:s utvärderingar av HDa:s utbildningar.

Under maj till juni 2017 genomfördes en enkät, alumnenkäten, som var riktad mot ett urval av tidigare studenter som tog examen eller hade någon godkänd fristående kurs under åren 2009 respektive 2014. Totalt skickades enkäten till 1100 tidigare programstudenter och 900 från fristående kurs och svarsfrekvensen var i genomsnitt 38 %. Syftet med alumnenkäten är att få en djupare kännedom om hur HDa:s utbildningar matchar arbetsmarknadens behov samt hur de bidrar till alumns personliga utveckling, generella kunskaper och specifika ämneskunskaper. Den ger också kännedom om tidigare studenters benägenhet att rekommendera utbildningen till andra samt vilket behov av fortbildning de upplever.

Sammanfattning av resultatet visar att:

- Mest angivna orsaken att de tidigare studenterna valde studier vid HDa var nära avstånd. Inom alla utbildningsområden var det vanligt, förutom inom idrott, medier och turism
- Främsta målet att uppnå var att ta en akademisk examen, även för de som läste fristående kurser
- Två tredjedelar av studenterna fick jobb innan avslutad utbildning (inräknat jobb sedan tidigare)

- Ingen programstudent startade eget som första arbete, ytterst få har eget företag ”idag” (vid undersökningstillfället)
- De tidigare studenterna inom vård, omsorg och utbildning var generellt mycket nöjda med sin utbildning
- Mindre nöjda var de inom turism, idrott och media
- Väldigt många kunde tänka sig att läsa ytterligare kurser på HDa, 58%. Störst var intresset bland utbildningsområdena Hum/sam, omsorg och vård
- En stor skillnad mellan de som var mest benägna att rekommendera jämfört de som var minst benägna var att ämnesinnehållet i utbildningen ansågs i stor utsträckning vara relevant för nuvarande arbete
- Viktigt att beakta är att det skiljde en del mellan dessa grupper gällande främsta anledningarna till att de anmälde sig för studier vid HDa. De som var benägna att rekommendera hade i större utsträckning anmält sig pga. kvalitetsaspekter på utbildningen, de som var minst benägna anmälde sig på lösare grund, t.ex. att det var mest slumpen som avgjorde

Alumnenkäten kommer fortsättningsvis genomföras vartannat år.

Inrättande/nedläggning av utbildning på forskarnivå

Under 2017 erhöll HDa två nya examensrätter på forskarnivå inom området Pedagogiskt Arbete samt Evidensbaserat Hälso- och Vårdsarbete. På forskarutbildningsnivå har därför UFN inrättat forskarutbildningsämnena: Pedagogiskt arbete och Vårdvetenskap.

Forskarutbildningsnämnden (FUN) har under året fattat beslut om antagning av 6 nya doktorander, och 2 som antogs till senare del av forskarutbildningen. FUN har dessutom fattat beslut om överflytt och antagning av ytterligare 8 doktorander. Detta är en markant ökning jämfört med 2016 och är en konsekvens av de två nya forskarutbildningar vid HDa.

Inrättande/nedläggning av utbildning på grund och avancerad nivå

På grundnivå har UFN inrättat arabiska.

Områdesnämnderna har i sitt löpande arbete granskat och fastställt 32 utbildningsplaner.

Under 2017 har akademierna tillsammans inrättat 227 kursplaner på grund och avancerad nivå, se tabell 2, (2016 271 stycken).

Tabell 2. Antalet inrättade kursplaner fördelat per akademi och år.

	2015	2016	2017
HM	149	102	67
UHS	108	91	75
IOS	94	78	85

Områdesnämndernas utvärderingar

Under 2017 har utvärdering av följande ämnen och program fullföljts: Byggingenjörsprogrammet, Förskolläroprogrammet, Italienska, Ryska, Sociologi, Nationalekonomi, specialistsjuksköterskeprogrammet Vård av äldre, specialistsjuksköterskeprogrammet Distriktsköterska.

Några exempel på styrkor som områdesnämnderna lyft fram är:

- En användbar och relevant utbildning som är förankrad i och som genomförs i samverkan med branschen.
- Ett genomtänkt upplägg för att successivt utveckla studenternas skriftliga förmåga, t.ex. genom mallar som underlättar återkoppling.
- Systematiskt utvecklingsarbete med att koppla samman examensmål och lärandemål med nyckelkompetenser som ger goda förutsättningar för ett helhetsperspektiv på studenternas måluppfyllelse.
- Aktivt arbete med att involvera all lärarpersonal i det vetenskapliga utbytet i forskningsprofilens seminarier.
- Stor forskningsaktivitet i förhållande till tillgänglig forskningstid.
- Ett systematiskt och mångsidigt arbete för att ytterligare främja genomströmningen.
- Kollegiet har en hög vetenskaplig kompetens och hög aktivitet som är relevant för undervisningen och för ämnets profil.
- Ämnet har starka nätverk och goda kontakter med andra lärosäten.
- Stark akademisk miljö med disputerade och pedagogiskt behöriga lärare.
- Upplägget av examensarbetskursen med en bra bedömningsmall.
- Examensarbetskursen är väl upplagd. Positivt är utbyte av examensarbeten med andra lärosäten och aktiv benchmarking mot andra lärosäten.
- Ett medvetet och aktivt förhållningssätt för att stärka progression mot examensmålen och hur lärandemålen examineras.

Totalt skrev områdesnämnderna fram 14 krav på åtgärder. Exempel på åtgärder som områdesnämnderna lyft är:

- Upprätta en strategisk plan för kompetensförsörjning som beaktar såväl ämnesdjup som utbildningens bredd, och som även omfattar kompetensutveckling för befintlig personal.
- Lärarpersonalen ska ges ökade möjligheter att utveckla handledarkompetens för examensarbeten, och någon form av handledarkollegium ska organiseras till systematiskt stöd för de lärare som handleder examensarbeten.
- Akademin måste tillse att samtliga lärare får möjlighet att genomföra behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning.
- Kursplanen behöver ses över och progressionen av vetenskapliga förmågor tydliggöras i mål och examinationer.
- Metodkursen bör göras till obligatoriskt förkunskapskrav för examensarbetskursen.
- Jämställdhet, hållbar utveckling och mångfald nämns inte i självvärderingen. Ämnet behöver arbeta mer aktivt med att formulera hur dessa perspektiv ska kunna integreras i utbildningen.

Mer information om utvärderingarnas resultat finns att läsa i områdesnämndernas utvärderingsrapporter som finns publicerade i sin helhet på HDA:s externa webbsida.

Under året har HDA:s fem områdesnämnder planenligt påbörjat utvärdering av *Franska*, *Engelska* och *Religionsvetenskap*, *Företagsekonomi*, *Audiovisuella studier*, *Entreprenöriellt företagande och innovationsteknik*, *Bildproduktion*, *Ljud- och musikproduktion* samt *Medicinsk vetenskap*. Utvärdering av *Internationella relationer* har inte påbörjats då inga kurser ges inom huvudområdet.

Uppföljning av tidigare utvärderingar av *Industriell ekonomi* och *Energiteknik* har genomförts. Uppföljning av *Matematikdidaktik*, *Naturvetenskap* och *Sjuksköterskeprogrammet/Omvårdnad* har dock inte genomförts vilket var planen.

Tematiska utvärderingar och granskningar

Medarbetarundersökningen genomfördes i januari 2017 och resultatet presenterades på intranätet, i Huvudarbetsmiljökommittén samt till chefer på chefslunch. Cheferna presenterade resultatet av medarbetarundersökningen i sina respektive arbetsgrupper och utarbetade handlingsplaner med hjälp av ett framtaget workshopmaterial. Planerna redovisades till personalchef i juni 2017. En rad åtgärder genomfördes under hösten på avdelnings- och ämnesnivå samt på övergripande nivå.

Exempel på genomförda åtgärder på övergripande nivå:

- Utbildning av chefer, exempelvis coachande ledarskap, tidiga tecken på psykisk ohälsa och arbetsmiljö.
- Kartläggning och planering inför införande av nytt tidsplaneringssystem för lärare.
- Kartläggning av processer inom stödet i syfte att tydliggöra och utveckla.
- Utbildning i medarbetarskap för förvaltningens avdelningar.

Insamling av genomförda åtgärder på avdelnings- och ämnesnivå pågår och kommer att återrapporteras till organisationen under våren 2018.

Externa utvärderingar och granskningar initierade internt eller externt

Under hösten och våren 2016-2017 genomförde Universitetskanslersämbetet (UKÄ) en *utvärdering av lärosätenas arbete med att främja en hållbar utveckling*. Utvärderingen utgick från det krav i högskolelagen (1992:1434) som anger att universitet och högskolor i sin verksamhet ska: ”främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa” Utvärderingen hade fokus på utbildning och genomfördes som en tematisk utvärdering. Bedömningarna grundades på lärosätenas självvärderingar. Tre aspektområden utvärderades: *Styrning och organisation*, *Miljö, resurser och område* samt *Utformning genomförande och resultat*. För varje aspektområde gav UKÄs bedömargrupp ett omdöme. Det fanns två omdömesnivåer: att ”lärosätet har en väl utvecklad process” inom det aktuella aspektområdet eller att ”lärosätets process är i behov av utveckling”. Utifrån omdömena för de tre aspektområdena gavs ett samlat omdöme där samma omdömesnivåer användes. För att ett lärosäte som helhet skulle anses ha en väl utvecklad process krävdes det ett positivt omdöme inom samtliga tre aspektområdena.

Högskolan Dalarna (HDa) fick det samlade omdömet att ”lärosätets process för arbetet med hållbar utveckling inom utbildning är i behov av utveckling”. Det är aspektområdet *Styrning och organisation* som har fått det sämre omdömet. De övriga två aspektområdena har fått det bättre omdömet ”väl utvecklad process”. UKÄ konstaterar i sin bedömning av HDa att:

”Det finns lärosätetsövergripande mål för hållbar utveckling i utbildningen, men ett utvecklingsområde är att på den operativa nivån skriva fram mål tydligare.”

”Högskolan har en tydlig styrning i inrättandet av program och uppföljningar [...] Förankringen ner i organisationen via de tre akademierna är dock i behov av utveckling.”

Efter UKÄ:s beslut har en åtgärdsplan utarbetats som bl.a. innefattar ökat stöd för kompetensutveckling avseende hållbar utveckling samt konkreta verksamhetsuppdrag till ämnen och program om att se över och utveckla integreringen av hållbar utveckling med utgångspunkt i FN:s globala mål.

UKÄ:s genomförde också *pilotgranskning av lärosätets kvalitetssäkringssystem*. Syftet med granskningarna av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete är dels att kontrollera att lärosätenas kvalitetssäkringsarbete säkrar hög kvalitet i utbildningarna, dels till att bidra till lärosätenas kvalitetsutveckling.

UKÄ beslutade i november att ge kvalitetssäkringsarbetet vid HDa det samlade omdömet godkänt. Lärosäten vars kvalitetssäkringsarbete får det samlade omdömet *godkänt* uppfyller samtliga aspektområden och perspektiv som UKÄ tagit fram. Dessa utgår ifrån högskolelag, högskoleförordning och *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*, 2015.

Bedömarens rapport innehåller värdefull återkoppling avseende styrkor och utvecklingsområden, totalt lyfte bedömarens rapport fram 55 kommentarer som berör utvecklingsområden. Dessa har analyserats och därefter har grundorsaker identifierats. De utvecklingsområden som berör samma grundorsak har därefter kategoriserats tillsammans. Nu arbetar HDa vidare med utvecklingsområden inom 16 olika kategorier genom att identifiera och vidta åtgärder. Flera åtgärder har redan genomförts, andra har tagits upp i denna rapport samt i HDa:s övergripande verksamhetsplan. Ytterligare åtgärder av mindre karaktär kommer att hanteras i den dagliga verksamheten och enheternas VC.

Planerad utvärdering - analys och identifierade utvecklingsområden

Vid sammanställningen av självvärderingen inom pilotutvärderingen av lärosätets kvalitetssystem lyftes flertalet styrkor avseende de processer och arbetssätt som ingår i pelaren planerad utvärdering. UKÄ:s bedömarens rapport biföll i dessa och lyfte särskilt fram den pedagogiska karriärstegen, lärosätets goda rutiner för inrättande av utbildning och studentenkäten i sitt yttrande.

Studentenkäten är i sig en styrka för HDa:s systematiska kvalitetsarbete då den identifierar utvecklingsområden relevanta för uppföljning och utveckling av HDa:s utbildningar, infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Genom att enkäten går att bryta ner på akademi-, program- och även ämnesnivå, kan specifika genomgångar med detaljerat fokus erbjudas. Utvecklingen kan också följas över tid, en viktig förutsättning för att undersöka om vidtagna förbättringsåtgärder haft effekt. Även om studentenkäten är ett utmärkt verktyg för uppföljning har den tidigare inte fått ett optimalt genomslag i verksamheten. Medvetandet om enkätens betydelse och användbarhet har dock ökat och den efterfrågas i allt högre utsträckning. Så t.ex. har ON börjat använda studentenkäten ett underlag i sina utvärderingar av HDa:s genom att låta den utvärderade utbildningen kommentera utfallet i studentenkäten. Under 2017 användes enkäten i detta syfte vid exempelvis områdesnämndens utvärdering av religionsvetenskap.

En annan stor styrka och gott exempel som lyfts fram, både i lärosätets självvärdering och i bedömarens utlåtande, är de kollegiala områdesnämndernas ansvar utvärdera utbildningens kvalitet i enlighet med en fastställd sexårsplan. Bedömarens rapport lyfte särskilt att det vid platsbesöket framgår att ”områdesnämndens utvärderingsrapport anses värdefulla och föredömliga vad gäller utformning och längd”.

Dock har områdesnämnderna tillsammans med UFN identifierat ett behov av översyn av nuvarande modell för utvärdering. Det finns en tendens till att utvärderingarna hela tiden utökas men avsatt tid per utvärdering är den samma. Det finns därför en risk i att utvärderingar drar ut på tiden varför nämnderna får svårt att hinna med alla utvärderingar

och uppföljningar i förhållande till plan. Processen bör därför ses över så att den är resurseffektiva men med bibehållna styrkor.

Ett annat utvecklingsområde inom UFN:s ansvar är behovet av att utveckla en metod för utvärdering av HDa:s forskning. Tidigare har det gjorts utvärderingar med externa bedömarpaneler, exempelvis DURE (2015), men nu önskar UFN utveckla ett internt, systematiskt och sammanhållet arbetssätt för utvärdering av forskning. Utvecklingsarbetet inleddes under 2017 och kommer att testas under 2018.

UKÄ har under 2017 tilldelat HDa två nya forskarutbildningsrättigheter varför det också uppdagats ett behov av att se över strukturer och arbetssätt för forskarutbildningsnämnden och deras utvärdering av utbildning på forskarnivå. Den tidigare modellen var resursmässigt anpassat till en utbildning och behöver vidareutvecklas för att anpassas till de nya omständigheterna. Ett arbete som redan initierats och kommer att pågå under 2018.

Studentperspektivet

I underlaget till den årliga kvalitetsrapporten ingår även en avstämning med studentkåren avseende HDa:s systematiska kvalitetsarbete och studentinflytandet. Studentinflytande är en viktig del av HDa kvalitetsarbete och det finns platser för student/doktorand representanter i alla de beredande och beslutande organ som har betydelse för utbildningarna och studenternas och/eller doktorandernas situation. Representanternas medverkan i bland annat nämnder och råd utgör en avgörande del av studentinflytandet inom HDa. Dalarnas studentkår och dess studentombud ansvarar för rekryteringen och tillsättningen av studentrepresentanter. För sammanställning över student/doktorand representationen i nämnder och råd under 2017 se tabell 3.

Tabell 3. Student och/eller doktorandrepresentation i organ, råd och nämnder 2015- 2017

Student/Doktorand representation* i nämnder och råd 2015–2017						
Organ	2015		2016		2017	
	Antal möten	Närvaro %	Antal möten	Närvaro %	Antal möten	Närvaro %
Högskolestyrelsen	6	100	6	100	6	83
UFN	9	100	9	89	9	89
FUN	5	100	5	100	7	100
Områdesnämnder						
humaniora och språk	8	88	8	38	8	38
vård och omsorg	7	100	1	86	7	71
samhällsvetenskap	6	100	8	38	7	57
teknik och naturvetenskap	7	71	7	71	7	86
utbildningsvetenskap	9	78	7	71	9	67
Disciplinnämnden		91	13	100	9	100
Anställningsförslagsutskottet	11	100	11	100	10	80
Forskningsetiska nämnden	7	86	8	88	10	60
Kvalitetsrådet	3	67	4	100	3	100
Miljörådet	7	14	3	67	8	34
Mångfaldsråd	4	100	4	100	4	25
Internationella rådet	7	86	6	100	3	75

*Närvaro av en eller flera student/doktorand representanter vid respektive möte har använts som nyckeltal; antal möten med studentrepresentant per möte. Om flera studenter varit närvarande så påverkar detta inte nyckeltalet.

Studentkårens rapport kring studentinflytande och studentmedverkan

Kvalitetssäkringsarbetet på HDa är fortsatt gott ur ett studentperspektiv. Lärosätet har, som tidigare nämnts, aldrig blundat för de utmaningar och utvecklingsområden man stått inför –

och man ser studentkåren som en medspelare och inte som en motspelare. Denna goda syn om ”Studenten som medaktör” bidrog bland annat till att HDa blev det lärosäte som blev godkända under pilotomgången av UKÄs granskning av vårt kvalitetssäkringssystem. Men Dalarnas Studentkår och HDa kommer aldrig vara klara med kvalitetsarbetet. Det är ett ständigt pågående projekt och studentkåren spelar redan en allt större roll i utvärderingarna som sker inom HDa:s väggar. Nedan listar vi några utmaningar som studentkåren har arbetat med och behöver fortsatt arbeta med.

Studentrepresentation

Att få studenterna att engagera sig i sin utbildning. Att engagera sig i studentkåren och att skapa det studentliv man vill ha på sitt lärosäte.

I och med kvalitetssäkringssystemet så krävs det att Dalarnas Studentkår står rustade för att hitta representanter som kan företräda studenterna i de olika organen som finns inom HDa. En översyn och prioritering kring de olika nämnderna, råden och beredningarna har påbörjats och kommer att fortsätta under 2018/2019.

Ersättning för uppdragen

En diskussion kring ersättningsnivåer för studentrepresentantsuppdrag behöver föras. Diskussionen har påbörjats under 2018 men kommer att diskuteras vidare under 2019. Det är viktigt att våra studentrepresentanter känner att den tid de lägger på sitt uppdrag också belönar sig – inte bara genom goda referenser, bra erfarenhet utan också ekonomiskt.

Plattform för utbildningspolitiska frågor

Dalarnas Studentkår har omorganiserat sig internt. Detta har gjort att två nya utskott har inrättats – Utbildningsutskottet är ett av dessa, som har hand om allt gällande studentrepresentation och utbildningspolitiska frågor. Man har även ansvar att utbilda och samordna uppdragen – här har HDa tagit en aktiv roll genom att bjuda in sig själva men också prioriterat att komma om de blivit inbjudna i en speciell sakfråga. Vi kommer i framtiden att göra detta mer strukturerat och HDa har ställt sig positiva till att vara med i utbildningsinsatserna.

På det stora hela så fungerar samarbetet mellan lärosätet och studentkåren väldigt väl. Det finns dock en specifik sak som vi väljer att lyfta – för det är få förundrat att ha detta som en absolut styrka.

Bemötande mot studentrepresentanter

Vi har idag fler studentrepresentanter på olika poster än vad vi haft på länge. Ett växande engagemang gör också att lärosätet ställs inför utmaningar som att skapa inkluderande möten mellan studentrepresentanten och övriga i de beredande eller beslutande organen. Ingen studentrepresentant har rapporterat under det gångna året om att det skulle ha förekommit någon form av kränkning mot dem. Tvärtom vittnar flera studentrepresentanter om att det är en välkomnande miljö där de som ”sitter på mer kunskap” mer än gärna delar med sig av den och skapar förståelse för varandras olika roller – vilket är en otrolig styrka.

Vidareutveckling av det Systematiska kvalitetsarbetet

Under 2017 har HDa, som första lärosäte i landet, fått sitt system för kvalitetssäkring av högre utbildning godkänt av UKÄ. De kollegiala områdesnämndernas arbete med intern utvärdering är en av orsakerna till det goda kvalitetssäkringssystem som etablerats. Under 2018 fortsätter arbetet med att utveckla kvalitetssystemet. HDa:s medverkan i UKÄ:s pilot för granskning av lärosätens kvalitetssäkringsarbete samt den tematiska granskningen av

hållbar utveckling, som båda slutfördes under hösten 2017, har gett ett värdefullt underlag för HDa:s fortsatta utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.

Under 2017 beviljades två ansökningar om forskarutbildningsrättigheter varför extra resurser avsätts under 2018-2021 för uppbyggnad av dessa och ett vidareutvecklat arbetssätt för utvärdering behöver testas och implementeras.

Under perioden 2018-2021 genomförs ett flertal utvärderingar av Universitetskanslers-ämbetet (UKÄ) som förväntas påverka HDa:s systematiska kvalitetsarbete (utvärdering av förskolläro- och grundläroutbildningar 2018, ämnesläroutbildningar 2019 och yrkesläroutbildningar 2020). Dessutom kommer tematiska utvärderingar att genomföras av UKÄ under perioden. HDa ska under tidsperioden prioritera resurser för kontinuerlig analys av nuvarande system, och utifrån UKÄ:s bedömningar och bedömargruppernas utlåtande säkerställa att åtgärder och förbättringar vidtas och genomförs.

Under perioden 2018-2021 står följande mål i fokus:

- Säkerställa effektivt resursutnyttjande i balans mot krav på dokumentation avseende Högskolan Dalarnas systematiska kvalitetsarbete - fokus främst på verksamhetscykeln och de kollegiala nämndernas planerade utvärdering av utbildning och forskning.
- Etablering av vidareutvecklade modeller för intern kollegial utvärdering - med fokus på forskarutbildning och forskningens kvalitet. Båda modellerna ska ha testats innan 2020.
- Genomförd implementering, utvärdering och vid behov vidareutveckling av nytt arbetssätt för kursvärdering/ar och kursutvärdering.
- Andelen kompetensutvecklingstid för Högskolan Dalarnas medarbetare ska vara kartlagd och eventuella förändringar vidtas så att lärosätet, vid utgången av 2020, kan anses uppfylla kraven i UKÄ:s granskning av lärosätets kvalitetssäkringssystem rörande bedömningsområdet Förutsättningar.

Under 2018 ska följande delmål uppnås:

- Översyn av nuvarande modell för verksamhetscykel för att säkerställa effektivt resursutnyttjande främst gällande krav på dokumentation, informationsspridning och dialog.
- Modellen för verksamhetscykeln vidareutvecklas inom akademierna för att tydligare påvisa kvalitetsutveckling i Högskolan Dalarnas utbildningar samt nyttja befintliga nyckeltal.
- En översyn av nuvarande modell för utvärdering av utbildningar vid Högskolan Dalarna för att säkerställa effektivt resursutnyttjande i förhållande till utvärderingens omfattning.
- Modell för systematisk kollegial utvärdering av forskningens kvalitet ska inrättas.
- Ta fram ett förslag på vidareutvecklat arbetssättet för hur utvärdering av forskarutbildningens kvalitet ska ske i framtiden, med anpassning till ökat antal utbildningar på forskarnivå.
- Implementering av utvecklat arbetssätt för kursvärdering/ar- och kursutvärdering som säkerställer studentinflytande och kvalitetsutveckling.
- Genomförande av en högskoleövergripande analys av undervisande personals möjligheter till, och behov av, kompetensutvecklingstid.

Uppföljning av 2017 års delmål för utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet

Under 2017 skulle följande delmål uppnås:

- Delta i den pilotgranskning av lärosätets kvalitetssäkringsarbete som UKÄ initierar den 1 december 2016 men som kommer att fortgå under hela 2017. För lärosätets del handlar det om att inkomma med underlag såsom självvärdering inklusive bilagor, genomföra webbintervjuer samt ett två dagar långt platsbesök.
 - Oavsett utfallet av pilotgranskningen ska resultatet, både avseende UKÄs yttrande och bedömargruppens kommentarer, analyseras, utvärderas och förbättringsåtgärder implementeras. **Uppnått**
- Se över Högskolans styrdokument i ljuset av det regeldokument rörande Styrdokument som antogs i slutet av 2016. **Uppnått**
- Arbeta med att förtydliga roller, ansvar och beslutsrätter inom verksamheten. Här innefattas vidareutveckling av rådsstrukturen, en uppdaterad delegation av beslutsrätter samt förtydligande av examinatorns roll. **Uppnått**
- Områdesnämnderna utvärderar flertalet huvudområden, ämnen och program och man kommer arbeta under 2017 med att säkerställa att granskningsrapporter publiceras externt. **Uppnått**
- Fortsätta arbetet med att kartlägga verksamhetens processer som verktyg för utveckling och kvalitetssäkring. **Uppnått**
- Vidareutveckla strukturer och riktlinjer för årlig analys och utveckling av progression och korrelation mellan ingående kursers examinationer, kursmål, programmål, lokal examensordning samt nationella examensmål. **Uppnått**
- Arbetet med att utveckla kursvärderings- och kursutvärderingssystemet kommer fortgå under året med målet att bli ett effektivt verktyg och en naturlig del i det operativa och kontinuerliga kvalitetsarbetet. **Ej uppnått, överfört som delmål i övergripande VP 2018**

